

Vec C-602/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

3. október 2023

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

20. september 2023

Navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Finanzamt für Großbetriebe

Vedľajší účastník konania:

Franklin Mutual Series Funds – Franklin Mutual European Fund
v San Mateu

Predmet konania vo veci samej

Obmedzenie voľného pohybu kapitálu – Žiadne vrátenie dane z kapitálových výnosov – Zachovanie rovnomerného rozdelenia daňovej právomoci

Predmet a právny základ návrhu

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Predstavuje také ustanovenie, ako je § 188 Investmentfondsgesetz 2011 (zákon z roku 2011 o investičných fondoch; ďalej len „InvFG 2011“), ktoré spôsobuje, že pre zahraničné subjekty, ktoré sú porovnateľné s vnútroštátnou korporáciou, platí v Rakúsku výnimka z vrátenia dane z kapitálových výnosov, keď materiálne zodpovedajú podniku kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (ďalej len „PKIPCP“) v zmysle smernice 2009/65/ES, a preto v tuzemsku nemôžu pôsobiť ako korporácie, pretože pre subjekt takého typu je v Rakúsku určená iba právna forma transparentného podielového fondu (tzv. transparentes Sondervermögen), obmedzenie voľného pohybu kapitálu v zmysle článku 63 ZFEÚ?

2. Ak na túto otázku treba odpovedať kladne: Ide o objektívne porovnateľnú situáciu medzi domácou korporáciou, ktorá investuje svoje aktíva podľa zásad rozloženia rizika, ale z dôvodu chýbajúceho kapitálu získaného od verejnosti nie je PKIPCP, a preto môže aj v tuzemsku pôsobiť ako korporácia, na jednej strane a zahraničnou spoločnosťou investičného fondu, ktorá by z dôvodu kapitálu získaného od verejnosti bola podľa domácich zásad PKIPCP, a preto by na domácom trhu nemohla pôsobiť ako korporácia, na strane druhej?

3. Ak na túto otázku treba odpovedať kladne: Existuje pre obmedzenie voľného pohybu kapitálu odôvodnenie v podobe zachovania rovnomerného rozdelenia daňovej právomoci, pretože ustanovenia § 186 a § 188 InvFG 2011 chcú zaistiť, aby ani tuzemský ani zahraničný podielový fond nemohol mať ochranný daňový účinok pre vlastníkov podielov, a preto by k úľave od dane z kapitálových výnosov malo dôjsť len na úrovni vlastníkov podielov v tých prípadoch, v ktorých sa Rakúsko v zmluve o zamedzení dvojitého zdanenia vzdalo práva na zdanenie?

Citované predpisy práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), článok 63 ZFEÚ

Citované vnútroštátne predpisy

§ 2, § 3, § 46, § 186, § 188 InvFG 2011 (Investmentfondsgesetz 2011 - zákon z roku 2011 o investičných fondoch; ďalej len „InvFG 2011“) v znení Spolkovej zbierky zákonov (Bundesgesetzblatt; ďalej len „BGBl“) I č. 77/2011, § 93 Einkommensteuergesetz (zákon o dani z príjmu; ďalej len „EStG“), § 21 Körperschaftssteuergesetz 1988 (zákon z roku 1988 o dani z príjmu právnických osôb; ďalej len „KStG 1988“)

V ustanovení § 186 InvFG 2011 bolo uvedené: „(1) Vyplatený výnos z príjmov... znížený o súvisiace výdavky kapitálového investičného fondu je pre vlastníka podielu zdaniteľným príjmom. ...“

Ustanovenie § 188 InvFG 2011 znelo: „Ustanovenia § 186 sa vzťahujú aj na zahraničné kapitálové investičné fondy. Bez ohľadu na právnu formu sa za takéto aktíva považujú všetky aktíva podliehajúce zahraničnému právu, ktoré sú investované podľa zákona, stanov alebo skutočnej praxe v súlade so zásadami rozloženia rizika. ...“

Ustanovenie § 21 ods. 1 bodu 1a KStG 1988 upravuje:

„1a. Osobám s obmedzenou daňovou povinnosťou, ktoré sú usadené v členskom štáte Európskej únie alebo v štáte Európskeho hospodárskeho priestoru, s ktorým existuje úplná dohoda o vzájomnej pomoci v správnych veciach a pri výkone rozhodnutí, sa daň z kapitálových výnosov za príjem, ktorý dostali... na žiadosť musí vrátiť, ak daň z kapitálových výnosov nie je na základe zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia možné započítať v krajine, v ktorej sú usadené. Daňovník musí preukázať, že daň z kapitálových výnosov nie je možné úplne alebo čiastočne započítať.“

Citovaná judikatúra Únie

Rozsudok z 10. apríla 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C- 190/12, EU:C:2014:249

Rozsudok z 21. júna 2018, Fidelity Funds a i., C- 480/16, EU:C:2018:480

Rozsudok z 20. septembra 2018, EV, C- 685/16, EU:C:2018:743

Rozsudok zo 4. októbra 2018, Komisia/Francúzsko (zrážková daň z rozdelených dividend), C- 416/17, EU:C:2018:811

Rozsudok zo 7. apríla 2022, Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö (oslobodenie od dane pre investičné fondy založené na základe zmluvy), C- 342/20, EU:C:2022:276

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Vedľajším účastníkom konania je investičná spoločnosť so sídlom v USA. Je takzvanou „series“ – teda nezávislým podfondom – trustu so sídlom v USA (Delaware). Podľa právnej úpravy USA (Delaware Statutory Trust Act, 12 Del. C. ustanovenie § 3801 a nasl.) sa trust považuje za samostatnú právnickú osobu, ktorá môže žalovať a byť žalovaná. Podľa práva USA je vlastníkom podfondu podľa občianskeho práva, ktorý možno pripísať vedľajšiemu účastníkovi konania, a vedľajší účastník konania je hospodárskym vlastníkom tohto podfondu. Každá „series“ je podľa práva USA zdaniteľnou korporáciou. Daňovej povinnosti v USA podliehajú všetky domáce a zahraničné príjmy vrátane príjmov z realizovaného zvýšenia hodnoty. Podmienkou pripísania príjmov vlastníkom podielov v USA je vyplatenie; v opačnom prípade k nemu dochádza v prospech „series“ (žiadne zdanenie kontrolovaných zahraničných spoločností, tzv. Durchgriffsbesteuerung). Pre „series“ existuje v USA daňová úľava: ak rozdelíte najmenej 90 % zdaniteľných príjmov (bez zrealizovaného zvýšenia hodnoty), máte právo uplatniť rozdelenie na daňové účely. Splatná federálna daň z príjmu v USA sa tým môže znížiť až na nulu. Podľa zistení Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd, Rakúsko), ktoré sú v tejto súvislosti jednoznačné, vedľajší účastník konania pre rok 2013 rozdelil všetky príjmy, takže nebolo nutné zaplatiť federálnu daň z príjmu v USA.
- 2 Vedľajší účastník konania je voľne obchodovateľným verejným fondom, ktorý v prevažnej miere investuje do európskych akcií kótovaných na burzách a v štáte, v ktorom je usadený, podlieha dohľadu nad finančným trhom – podľa súboru pravidiel porovnateľných s európskym a vnútroštátnym právom regulácie. Jeho správa fondu sa riadi rovnakými zásadami a investičnými kritériami ako investičný fond s rovnakým názvom s povolením udeleným v Luxembursku. Činnosť vo všetkých podstatných ohľadoch zodpovedá vnútroštátnemu investičnému fondu, a teda „podniku kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov“ (PKIPCP) v zmysle smernice 2009/65/ES.
- 3 Na základe portfóliových podielov v dvoch rakúskych akciových spoločnostiach kótovaných na burze boli vedľajšiemu účastníkovi konania v kalendárnom roku 2013 vyplatené dividendy vo výške 387 679 eur. Spoločnosti rozdeľujúce dividendy zrazili 25-percentnú daň z kapitálových výnosov a odviekli ju Finanzamt (Daňový úrad, Rakúsko). Zrazená zrážková daň sa v roku 2013 pohybovala vo výške 96 920 eur.

- 4 Na žiadosť vedľajšieho účastníka konania Finanzamt (Daňový úrad) – na základe zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia medzi Rakúskou republikou a USA – znížil daň z kapitálových výnosov na 15 % a vrátil vedľajšiemu účastníkovi konania pre jeho vlastníkov podielov, ktorí sú usadení v USA, sumu rozdielu (38 768 eur) v porovnaní so zrazenou daňou z kapitálových výnosov vo výške 25 %. Ďalšími návrhmi – ktoré sa opierali o § 21 ods. 1 bod 1a KStG 1988 – vedľajší účastník konania vo vlastnom mene žiadal o vrátenie zostávajúcej zrážkovej dane za tie isté výnosy za rok 2013 (58 152 eur), čím by sa suma dane z kapitálových výnosov znížila na nulu.
- 5 Finanzamt (Daňový úrad) žiadosti zamietol a na odôvodnenie uviedol, že vedľajší účastník konania nemá sídlo v EÚ/EHP. Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd) rozsudkom z 3. októbra 2017 odoprel aj vrátenie dane z kapitálových výnosov.
- 6 Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) zrušil toto rozhodnutie rozsudkom z 13. januára 2021 z dôvodu nezákonnosti jeho obsahu, pretože pre posúdenie, či sa má vrátiť daň z kapitálových výnosov, je najprv nutné vykonať porovnanie jednotlivých typov, či je zahraničný subjekt porovnateľný s rakúskou korporáciou, a ako druhý krok sa musí vykonať kontrola pripísania príjmov. Keď iba ustanovenie § 188 InvFG 2011 bráni pripísaniu príjmov zahraničnému subjektu, ide o obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktorého odôvodnenie treba preskúmať. Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd) priznal v pokračujúcom konaní vedľajšiemu účastníkovi konania vrátenie spornej dane z kapitálových výnosov. Proti tomuto rozsudku smeruje opravný prostriedok „Revision“, ktorý podal Finanzamt für Großbetriebe (Daňový úrad pre veľké spoločnosti, Rakúsko).

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 7 Finanzamt für Großbetriebe (Daňový úrad pre veľké spoločnosti) v podstate tvrdí, že do porovnania jednotlivých typov je nutné zahrnúť aj skutočnosť, že vedľajší účastník konania je aj podľa právnej úpravy regulácie jeho štátu pôvodu investičným fondom. V rámci EÚ by pre vedľajšieho účastníka konania platila podľa smernice 2009/65/ES povinnosť mať schválenie. Vnútroštátne subjekty, ktoré podľa právnej úpravy dohľadu boli kvalifikované ako investičné fondy a zodpovedali PKIPCP, v roku 2013 bez výnimky podliehali transparentnému zdaňovaniu fondov. V prípade zahraničného subjektu, ktorý podľa zahraničnej právnej úpravy dohľadu treba kvalifikovať ako investičný fond a zodpovedá PKIPCP, musí platiť to isté. Aj keby sme vychádzali z porovnateľnosti, ustanovenie je odôvodnené zachovaním rovnomerného rozdelenia daňovej právomoci, súdržnosťou daňového systému a cieľom predchádzať zneužívaniu.
- 8 Vedľajší účastník konania uviedol predovšetkým to, že ustanovenie § 21 ods. 1 bod 1a) KStF 1988, pokiaľ ide o znenie, je síce obmedzené iba na daňovníkov s obmedzenou daňovou povinnosťou, ktorí majú svoje sídlo v členskom štáte EÚ alebo štáte EHP, ale s prihliadnutím na judikatúru súdov EÚ k voľnému pohybu

kapitálu v zmysle článku 63 ZFEÚ by však aj právnickým osobám z tretích krajín mala byť poskytnutá možnosť požiadať o vrátenie zaplatených zrážkových daní.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 9 Podľa § 2 ods. 2 InvFG 2011 sa rakúske investičné fondy, ktoré treba považovať za PKIPCP, mohli z hľadiska právnej úpravy dohľadu zriaďovať výlučne ako transparentné podielové fondy. Tento transparentný podielový fond sa podľa §46 InvFG 2011 mal pripočítat' výlučne príslušným vlastníkom podielov; transparentný podielový fond sám osebe nemal žiadnu právnu subjektivitu. Podľa ustanovenia § 186 InvFG 2011 bolo pre také PKIPCP povinné transparentné zdaňovanie fondov. To znamená, že fond ako taký nepodlieha zdaneniu a výnosy sú pripísané vlastníkom podielov.
- 10 Ak rakúsky investičný fond získa portfóliové dividendy z podielu v rakúskej kapitálovej spoločnosti, výnosy sa na daňové účely nepripíšu fondu, ale vlastníkom podielov. Ak vlastníci podielov nie sú usadení v Rakúsku, vrátenie dane z kapitálových výnosov dostanú v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia uzatvorenou s krajinou, v ktorej sú rezidentmi.
- 11 V ustanovení § 188 InvFG 2011 stanovovalo, že v prípade zahraničných investičných fondov sa § 186 InvFG 2011, teda úprava týkajúca sa transparentného zdanenia fondu prostredníctvom pripísania výnosov vlastníkom podielov bez ohľadu na ich právnu formu, uplatní vždy, keď aktíva podliehajúce zahraničnému právu boli investované podľa zákona, stanov alebo skutočnej praxe v súlade so zásadami rozdelenia rizika. Pre zahraničné spoločnosti, ktoré svoj majetok investujú v súlade so zásadami rozdelenia rizika, to platilo aj vtedy, keď podľa porovnania jednotlivých typov boli porovnateľné s vnútroštátnou právnickou osobou.
- 12 Na rozdiel od toho sa vnútroštátne spoločnosti, ktoré boli organizované ako korporácia, vždy posudzovali podľa právnej formy a zdaňovali podľa zákona o dani z príjmu právnických osôb, a to aj v prípade, ak boli aktíva investované podľa zákona, stanov alebo skutočnej praxe v súlade so zásadami rozdelenia rizika.
- 13 Podľa rakúskej právnej úpravy dohľadu bol vedľajší účastník konania PKIPCP a v tuzemsku mohol byť zriadený výlučne ako podielový fond, ktorý je v spoluvlastníctve vlastníkov podielov. Takýto podielový fond vždy podliehal transparentnému zdaneniu investičného fondu.
- 14 Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) si kladie otázku, či taká úprava, akou je ustanovenie § 188 InvFG 2011, ktorá v osobitnom prípade PKIPCP, resp. zahraničného verejného fondu, ktorý zodpovedá PKIPCP, zabezpečí rovnaký daňový režim pre vnútroštátne a zahraničné investičné fondy, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu. A to preto, lebo keby vedľajší účastník konania pôsobil ako rakúsky investičný fond, tak by tiež nemohol získať

žiadne započítanie dane z kapitálových výnosov a ani žiadne vrátenie tejto dane. Pre vlastníka podielov preto nie je atraktívnejšie investovať do vnútroštátnych namiesto do zahraničných verejných fondov. Opak je pravdou: ak má právo Únie prednosť pred ustanovením § 188 InvFG 2011 aj v prípade PKIPCP, tak je atraktívnejšie investovať do zahraničného namiesto do vnútroštátneho verejného fondu, pretože iba zahraničný fond poskytuje ochranu.

- 15 Konceptia zdanenia rakúskych investičných fondov bola od počiatku úzko prepojená s právnou úpravou dohľadu, ktorá nedovoľovala založenie korporácie, a mala za cieľ zabezpečiť transparentné zdanenie na úrovni vlastníkov podielov pre vnútroštátne a zahraničné verejné fondy. Vyplýva to zo spoločnej právnej úpravy dohľadu a daňových ustanovení od roku 1963 v jedinom zákone (§ 23 Investmentfondsgesetz 1963 – zákon z roku 1963 o investičných fondoch). Vlastná úprava zdaňovania vnútroštátnych verejných fondov sa nepovažovala za potrebnú, pretože právna úprava dohľadu stanovovala ako fondy len transparentné štruktúry a fond teda nemohol byť predmetom zdanenia.
- 16 Prepojenie je ďalej zrejmé z úpravy podľa predpisu Alternatives Investmentfonds Manager-Gesetz (zákon o správcoch alternatívnych finančných fondov; ďalej len „AIFMG“), ktorý sa v tomto konaní ešte neuplatní a ktorým sa – v súlade so smernicou 2011/61/EÚ, ktorá bola týmto zákonom prebratá do vnútroštátneho práva – na rozdiel od minulosti povolilo zakladanie určitých verejných AIF v tuzemsku aj ako korporácií (napr. realitné investičné fondy). Zároveň sa týmto spôsobom totiž zmenilo zdaňovanie investičných fondov v ustanoveniach § 186 a § 188 InvFG 2011, a to tak, že – aj v tuzemsku – teraz záleží už len na tom, či je fond na regulačné účely klasifikovaný ako investičný fond (napr. PKIPCP alebo AIF) a právna forma teda už nie je dôležitá. Tým v prípade všetkých verejných fondov ostane naďalej zaistené, že fond – aj keď by teraz malo ísť o vnútroštátnu korporáciu – nemôže mať ochranný účinok na daňové účely a transparentné zdanenie sa uskutoční u vlastníka podielov. Daňová úprava pre vnútroštátne verejné fondy – porovnateľná s ustanovením § 188 InvFG 2011 – bola potrebná až po zmene právnej úpravy dohľadu prostredníctvom zákona AIFMG.
- 17 Na tomto základe má Verwaltungsgesichtshof (Najvyšší správny súd) pochybnosti o tom, či existuje objektívna porovnateľnosť medzi zahraničnými verejnými fondmi, ktoré sú materiálne PKIPCP, a korporáciami, ktoré investujú svoje aktíva v súlade so zásadami rozloženia rizika, ale nepredstavujú PKIPCP.
- 18 Ak by Súdny dvor EÚ mal potvrdiť, že situácie sú objektívne porovnateľné, podľa názoru Verwaltungsgesichtshof (Najvyšší správny súd) by bolo potrebné preskúmať, či by mohlo existovať odôvodnenie pre obmedzenie voľného pohybu kapitálu. V tomto prípade by sa predovšetkým malo preskúmať, či sa môže uplatniť odôvodnenie pre zachovanie rovnomerného rozdelenia daňovej právomoci.
- 19 Podľa rakúskeho práva sa vnútroštátnym PKIPCP nepriznáva úľava od dane z kapitálových výnosov. Úľava sa vždy môže poskytnúť len na úrovni vlastníkov

podielov. Rakúska koncepcia zdaňovania investičných fondov teda zabezpečuje, že kapitálové výnosy podliehajúce zdaneniu podľa vnútroštátneho daňového práva majú úľavu od dane z kapitálových výnosov (prostredníctvom zápočtu alebo vrátenia) iba vtedy a len, pokiaľ sa na príslušných vlastníkov podielov vzťahuje zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia (medzi Rakúskom a štátmi, kde sú rezidentmi), ktorá poskytuje zníženie alebo oslobodenie od dane z kapitálových výnosov. Pre zahraničné investičné fondy, ktoré tiež zodpovedajú PKIPCP, ustanovenie § 188 InvFG 2011 rovnakým spôsobom zabezpečuje, že aj tam existuje iba úľava v súlade so zmluvami o zamedzení dvojitého zdanenia so štátmi, v ktorých sú vlastníci podielov usadení.

- 20 Toto je relevantné najmä pre fyzické osoby ako vlastníkov podielov, ktorí podliehajú zdaneniu z vnútroštátnych podielových výnosov a zvyčajne môžu získať len čiastočné vrátenie dane z kapitálových výnosov prostredníctvom zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia. Ak títo vlastníci podielov majú účasť vo vnútroštátnom fonde, vrátenie sa uskutoční len v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia. Ak by bol vedľajšiemu účastníkovi konania priznaný ochranný účinok, celá daň z kapitálových výnosov by bola vrátená fondu, a teda v konečnom dôsledku aj vlastníkom podielov, bez ohľadu na to, či mali nárok na vrátenie podľa zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia, ktorá pre nich platí.
- 21 Celkovo sa zdá, že výklad práva Únie vo vzťahu k týmto otázkam nie je taký jednoznačný, aby neostal žiadny priestor na odôvodnené pochybnosti.